جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت درمان

دبیرخانه شورای راهبردی تدوین راهنماهای سلامت

شناسنامه و استاندارد خدمت

سیستواورتروسکوپی، با اورتروتومی داخلی؛ مونث یا مذکر زیر دید مستقیم

پائیز ۱۳۹۹

تنظیم و تدوین:

جناب آقای دکتر ناصر سیم فروش– دبیر محترم بورد تخصصی بیماریهای کلیه و مجاری ادراری

جناب آقای دکتر عباس بصیری– رئیس محترم انجمن متخصصین بیماریهای کلیه و مجاری ادراری

جناب آقای دکتر محمدرضا نیکوبخت– عضو محترم هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

جناب آقای دکتر حسن جمشیدیان– متخصص محترم کلیه و مجاری ادراری و عضو انجمن متخصصین کلیه و مجاری ادراری

جناب آقای دکتر محمد قهستانی– عضو محترم هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

جناب آقای دکتر عرفان امینی– عضو محترم هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

جناب آقای دکتر علی مومنی– عضو محترم هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

جناب آقای دکتر ناصر شخص سلیم– عضو محترم هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

جناب آقای دکتر امیر کاشی– عضو محترم هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

تحت نظارت فنی:

گروه استانداردسازی و تدوین راهنماهای سلامت

دفتر ارزیابی فن آوری، استانداردسازی و تعرفه سلامت

دکتر عبدالخالق کشاورزی،دکتر مریم خیری و مرضیه مرادی

الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین) به همراه کد ملی:

سیستواورتروسکوپی، با اورتروتومی داخلی؛ مونث یا مذکر زیر دید مستقیم

500591

Cystourethroscopy and Direct Vision Internal Urethrotomy(DVIU)(male or female)

ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی :

این خدمت با هدف درمان تنگی مجرا به روش اندوسکوپیک و در زیر دید مستقیم صورت می گیرد.

- **ارزیابی قبل از انجام پروسیجر**

با توجه به اینکه پروسیجر با بیهوشی همراه است نیاز به ارزیابی های لازم شامل آزمایشات CBC,Cr,UA,BS,FBS و در صورت داشتن سابقه بیماریهای انعقادی و یا مصرف داروهای ضد انعقاد بررسی تستهای انعقادی نیز ضروری است. بررسی های مرتبط با سلامت قلب و ریه طبق نظر پزشک معالج می باشد.

- **روش و ارزیابی حین انجام پروسیجر**

برای انجام این پروسیجر بیمار در پوزیشن لیتوتومی قرار میگیرد . قبل از شروع بایستی پرپ و درپ انجام شود . در بیماران آقا ۱۰ تا ۲۰ سی سی و در خانمها ۵ سی سی ژل لیدوکائین داخل مجرا تزریق میشود و سپس شیت اورتروتوم وارد مجرا خواهد شد. پس از عبور گاید وایر یا سوند حالب اورتروتومی در ساعت ۱۲ مجرا انجام شده و پس از عبور از محل تنگی و ورود به مثانه سوند فولی تعبیه میشود.

- **ارزیابی بعد از انجام پروسیجر**

۱. لازم است تا هوشیاری کامل در ریکاوری تحت نظر باشد.
۲. بسته به شرایط بیمار تجویز آنتی بیوتیک پروفیلاکسی انجام خواهد شد.
۳. استفاده از مسکن ها با توجه به شدت درد و طبق نظر پزشک معالج
٤. تصمیم گیری جهت خروج سوند ادراری بسته به شرایط بیمار متفاوت میباشد

کنترل عوارض جانبی انجام پروسیجر

۱. عوارض جانبی مرتبط با این پروسیجر شامل خونریزی شدید از مجرا که ممکن است نیاز به پانسمان فشاری ناحیه پرینه باشد.
۲. عفونت ادراری که در صورت بروز تجویز آنتی‌بیوتیک طبق نظر پزشک معالج
۳. پارگی مجرا و عدم موفقیت در بر طرف کردن تنگی مجرا می باشد که به منظور کنترل آن در بعضی موارد ممکن است نیاز به تعبیه کاتتر سوپرا پوبیک باشد.

٤. در صورت شدید بودن عوارض تداوم بستری تا بهبود شرایط عمومی بیمار لازم می باشد.

د) تواتر ارائه خدمت (تعداد دفعات مورد نیاز / فواصل انجام)

تعداد دفعات لازم برای انجام این پروسیجر بسته به شرایط بیمار و ماهیت بیماری متفاوت است ولی با توجه به شانس بالای عود احتمال نیاز به تکرار پروسیجر زیاد می باشد.

ه) افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) / خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:

متخصصین جراحی کلیه و مجاری ادرار و کلیه فلوشیپهای مربوطه

و) افراد صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:

متخصصین جراحی کلیه و مجاری ادرار و کلیه فلوشیپهای مربوطه

ز) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	تعداد موردنیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت	میزان تحصیلات مورد نیاز	سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم	نقش در فرایند ارائه خدمت
۱	متخصص بیهوشی	۱ نفر	دکترای تخصصی		القای بیهوشی
۲	تکنسین اتاق عمل	۱نفر	کاردانی و بالاتر		آماده سازی بیمار، مراقبتهای حین عمل
۳	تکنسین بیهوشی	۱نفر	کاردانی و بالاتر		مراقبتهای قبل، حین و پس از عمل

ح) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:

در اتاق عمل بیمارستان یا مرکز جراحی محدود با شرایط استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت و مجهز به تخت لیتوتومی

ط) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:

تجهیزات مرتبط با انجام اورتروتومی شامل :

۱. انواع شیت اورتروتوم
۲. تخت استاندارد لیتوتومی
۳. دستگاه مولد نور
٤. دوربین و مانیتور
٥. کابل نوری
٦. لنز های صفر یا ۱۱و ۳۰ درجه
۷. استایلت، بوژی هگار و بنیکه
۸. سوند حالب یا گاید وایر

ی) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:

ردیف	اقلام مصرفی مورد نیاز	میزان مصرف (تعداد یا نسبت)
۱	سرم نرمال سالین برای شست و شو	به طور متوسط ۱ لیتر
۲	ست سرم	یک عدد
۳	سوند فولی	یک عدد
٤	دستکش استریل	در مراکز آموزشی تا ۳ جفت
٥	ژل لیدوکائین	ده سی سی
٦	بتادین	۵۰ سی سی
۷	گان و شان یکبار مصرف	۱ عدد
۸	تیغه یورتروتومی	۱ عدد
۹	آنژیوکت	۱ عدد
۱۰	ماسک اکسیژن	۱ عدد
۱۱	داروهای بیهوشی	طبق نظر متخصص بیهوشی

ک) استانداردهای ثبت:

در پایان پروسیجر لازم است کلیه یافته ها شامل وضعیت مجرا ، یافته های مشاهده شده داخل مثانه و اقدامات درمانی انجام شده ذکر گردند.

ل) اندیکاسیون های دقیق جهت تجویز خدمت:

تنگی های زیر ۱/۵ سانتی مترمجرای بولبر به شرطی که اسپونژیوفیبروز شدید نداشته باشد.

م) شواهد علمی در خصوص کنترااندیکاسیون های دقیق خدمت:

در بیمار مبتلا به اختلال انعقادی کنترل نشده و عفونت فعال ادراری و یا ترشح چرکی از مجرا، از انجام آن پرهیز گردد.

ن) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	میزان تحصیلات	مدت زمان مشارکت در فرایند ارائه خدمت	نوع مشارکت در قبل، حین و بعد از ارائه خدمت
۱	متخصص ارولوژی	دکترای تخصصی	یک ساعت	انجام جراحی
۲	متخصص بیهوشی	دکترای تخصصی	یک ساعت و نیم	القای بیهوشی
۳	تکنسین اتاق عمل	کاردانی و بالاتر	یک ساعت	آماده سازی بیمار، مراقبتهای حین عمل
٤	تکنسین بیهوشی	کاردانی و بالاتر	یک ساعت و نیم	انجام دستورات قبل و پس از عمل، مراقبت های قبل و بعد از عمل، مانیتورینگ مداوم بعد از عمل جراحی

س) مدت اقامت در بخش های مختلف بستری جهت ارائه هر بار خدمت مربوطه:

بسته به شرایط بیمار امکان ترخیص در همان روز وجود دارد . ولی در مواردی خاص چندین روز بستری ضرورت خواهد داشت به طور میانگین متوسط زمان بستری دو روز در نظر گرفته می شود.

ع) موارد ضروری جهت آموزش به بیمار :

هشدار به بیمار و خانواده در ارتباط با علایم خطر مانند خونریزی شدید و یا بروز تب و لرز و عفونت ادراری ، تورم و درد بیضه ها و خروج ترشحات چرکی از مجرا و یا پوست اسکروتوم ضرورت دارد.

- زمان مراجعه جهت خروج سوند با توجه به شرایط بیمار گوشزد گردد.
- آموزش مراقبت از سوند ضرورت دارد.

منابع:

1- Campbell-walsh Wein Urology, 12th Edition. Editors: Alan W. Partin & Craig A. Peters & Louis R. Kavoussi & Roger R. Dmochowski & Alan J. Wein
2-EAU Guidelines. Edn. Presented at the EAU Annual Congress Amsterdam 2020. ISBN 978-94-92671-07-3.

- **تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۳ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.**

بسمه تعالی

فرم تدوین راهنمای تجویز

عنوان استاندارد	کد RVU	کاربرد خدمت		افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز	ارائه کنندگان اصلی صاحب صلاحیت	شرط تجویز		محل ارائه خدمت	تواتر خدمتی		مدت زمان ارائه	توضیحات
		بستری	سرپایی			اندیکاسیون	کنترا اندیکاسیون		تعداد دفعات مورد نیاز	فواصل انجام		
سیستواورتروسکوپی، با اورتروتومی داخلی؛ مونث یا مذکر زیر دید مستقیم	۵۰۰۵۹۱	*		متخصصین جراحی کلیه و مجاری ادرار	متخصصین جراحی کلیه و مجاری ادرار	تنگی های زیر ۱/۵ سانتی مترمجرای بولبر به شرطی که اسپونژیوفیبروز شدید نداشته باشد.	در بیمار مبتلا به اختلال انعقادی کنترل نشده و عفونت فعال ادراری و یا ترشح چرکی از مجرا، از انجام آن پرهیز گردد.	بیمارستان و مرکز جراحی محدود	بسته به شرایط بیمار و نوع بیماری متفاوت است		یک ساعت	

- تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۳ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.